

РЕШЕНИЕ

№ 1087

гр. Варна, 05.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, IV СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Мая Недкова

Членове: Златина Ив. Кавърджикова
Константин Д. Иванов

при участието на секретаря Петя П. Петрова
като разгледа докладваното от Мая Недкова Въззивно гражданско дело № 20233100501115 по описа за 2023 година

Производството е образувано по въззивна жалба вх.№ 25383/ 04.04.2023г. на Община Варна, бул. „Осми приморски полк“, № 43, представлявана от Кмета на Общината, чрез процесуален представител срещу Решение № 821/13.03.2023г. по гр.д. № 7685/2022г. на ВРС,9св., с което въззивника е **ОСЪДЕН** да заплати на В. Г. Д., ЕГН ***** сумата в общ размер на **3 461.10 лева /три хиляди четиристотин шестдесет и един лева и десет стотинки/**, от която сумата в размер на 3 177.16 лв., представлява припадащата ѝ се като съдружник в ДЗЗД "Горна Трака-Ваялар" част от стойността на направени от съдружниците в гражданското дружество разходи за планиране, проектиране и изграждане на строеж „Улични водопроводи Ф110, ПЕВП с обща дължина от 567 м., по плана на СО „Ваялар“, гр.Варна, а сумата от 283,94 лв. - сторени от ищцата разходи във връзка с горната дейност, с които суми ответникът се обогатил, доколкото изградените водопроводи са станали автоматично публична общинска собственост, считано от датата на издаване на разрешение за ползване, **ведно** със законната лихва върху посочената сума, считано от датата на предявяване на иска в съда - 16.06.2022 г. до окончателното ѝ заплащане, основание чл. 61, ал. 2 от ЗЗД вр. чл.86 от ЗЗД.

В жалбата са изложени аргументи за неправилност на решението в поради нарушение на материалния закон. Твърди, че съда неправилно е подвел обстоятелствата по делото под нормата на чл.64 ал.3 от ЗУТ, в която се третира задължението на държавата, общините и съответните експлоатационни дружества да изграждат, поддържат и ремонтират за своя сметка проводите и съоръженията на тех.инфраструктура, а не под нормата на чл. 69 от ЗУТ, в който се установява задължение на лицата, собственици на имоти в селищни образувания, да извършват благоустройствените мероприятия, включително и тези по изграждане на проводите и съоръженията на тех.инфраструктура.Твърди се, че дори и да се приеме относимостта на нормата на чл.64 ал.3 от ЗУТ, то доколкото това не е императивна норма , изводите за нищожност на клаузите на чл.2 ал.4 и чл.3 ал.2 от договора за

проектиране от 07.12.2016г. и чл.2,5 от договора за СМР на водопровода от 20.06.2017г., на основание чл.26 ал.4 вр.ал.1 пр.1 от ЗЗД са неправилни. Твърди се, че посочените в договорите клаузи са резултат на постигната доброволна договореност между страните поради което не са нищожни, а претенцията на ищцата е неоснователна.

Претендира отмяна на решението и постановяване на ново, с което иска да бъде отхвърлен като недоказан и неоснователен. Претендира присъждане на сторените по делото разноски.

В срока по чл.263, ал.2 от ГПК ответната по жалбата страна е депозирала писмен отговор, чрез процесуален представител, в който е изразено становище за неоснователност на оплакванията срещу постановеното решение, което намира за правилно и законосъобразно с мотиви идентични с посочените в исковата молба. Моли за потвърждаване на решението и присъждане на разноски.

В съдебно заседание въззивника, чрез процесуалния си представител, поддържа депозирания жалба, претендира същата да бъде уважена.

В съдебно заседание въззиваемия, чрез процесуалния си представител поддържа депозирания отговор на жалбата, претендира отхвърлянето ѝ и потвърждаване на обжалваното решение, като правилно и законосъобразно, както и присъждане на сторените по делото разноски.

За да се произнесе по спора, съставът на ВОС съобрази следното:

Производството пред ВРС е образувано по предявен от В. Г. Д. срещу Община Варна иск с правно основание чл. 61, ал. 2 от ЗЗД вр. чл.86 от ЗЗД, за осъждане на ответника да заплати на ищеца сума в общ размер на **3 461.10 лева /три хиляди четиристотин шестдесет и един лева и десет стотинки/**, от която сумата в размер на 3 177.16 лв., представлява припадащата ѝ се като съдружник в ДЗЗД "Горна Трака-Ваялар" част от стойността на направени от съдружниците в гражданското дружество разходи за планиране, проектиране и изграждане на строеж „Улични водопроводи Ф110, ПЕВП с обща дължина от 567 м., по плана на СО „Ваялар“, гр.Варна, а сумата от 283,94 лв. - сторени от ищцата разходи във връзка с горната дейност, с които суми ответникът се обогатил, доколкото изградените водопроводи са станали автоматично публична общинска собственост, считано от датата на издаване на разрешение за ползване, **ведно** със законната лихва върху посочената сума, считано от датата на предявяване на иска в съда - 16.06.2022 г. до окончателното ѝ заплащане.

В условията на евентуалност е предявен иск с правно основание **чл. 59, ал. 1 от ЗЗД** за осъждане на ответника да заплати на ищцата същата сума, с която неоснователно се е обогатил.

В исковата молба ищцата твърди, че е собственик на поземлен имот с идентификатор №10135.2723.107, находящ се в гр. Варна, местност Траката, ведно с построена в имота жилищна сграда. Твърди, че имота е в урбанизираната територия на местност „Ваялар“, нямамо изграден водопровод, като нямамо и информация да се предвижда изграждане на такъв през 2016 г., с оглед на което ищцата заедно с други собственици на съседни имоти учредили ДЗЗД „Горна Трака - Ваялар“ с предмет на дейност - изграждане на уличен водопровод за питейна вода по направление от о.т.113,117,121; о.т.117,1290,1297; о.т. 115,115а; извършване на други позволени от закона дейности, които са пряко или непряко свързани с изграждането и въвеждането в експлоатация на съоръжението и предаването му на Община Варна. В договора за учредяване на гражданското дружество изрично било посочено, че след въвеждането на водопровода в експлоатация, същия ще стане собственост на Община Варна, на осн. чл.19, т.4, б. "а" от Закона за водите.

След учредяване на гражданското дружество, неговият представител- Георги Костадинов подал в Община Варна заявление от 10.11.2016г. с инвестиционно намерение за

проектиране на уличен водопровод, но на 18.11.2016г. ответникът изпратил до дружеството отговор, в който било посочено, че Община Варна не възразява срещу подписване на договор между страните за проектиране на водопровод.

Излага, че на 07.12.2016г. в деловодната система на Община Варна бил регистриран тристранен договор за проектиране с рег. № Д16001623ВН/07.12.2016 г., като договорът бил предложен от ответника, по негов образец, като съдържанието му не подлежало на изменение. В същия било посочено, че Община Варна е възложител, ДЗЗД „Горна Трака - Ваялар” - инвеститор, а „Водоснабдяване и канализация - Варна” ООД - изпълнител, като възложителя и инвеститора възлагали на изпълнителя, а последният се съгласявал да извърши проучване и проектиране на „Уличен водопровод ф110 ПЕВП по плана на СО „Ваялар”. В чл. 3 от посочения договор било предвидено, че всички видове работи, извършени при изпълнение на поръчката, следвало да се заплатят единствено от инвеститора, който нямал право да предявява към възложителя каквито и да било финансови претенции във връзка със заплащането. Излага, че посочената клауза от договора е нищожна поради противотиворечието ѝ със закона, доколкото представлявала отказ от бъдещи права, като прави възражение за нищожност на посочената разпоредба.

На 05.04.2017г. Община Варна издала разрешение за строеж, влязло в сила на 27.04.2017г., по силата на което се разрешавало извършването на строително-монтажни работи за строеж на Улични водопроводи ф110, ПЕВП с обща дължина от 567 м., по плана на СО „Ваялар”, гр. Варна. Излага, че на 20.06.2017 г. в деловодната система на Общината бил регистриран тристранен договор за изграждане с рег. № Д17000929ВН/20.06.2017г. с възложител - Община Варна, инвеститор - гражданското дружество и изпълнител „КОСТАДИНОВ 43” ЕООД, като съдържанието на договора отново било изготвено от ответника и не подлежало на изменение. В чл. 2.5 от договора било посочено изрично, че цената по последния се дължала само и единствено от инвеститора, като ищцата възразява, че посочената клаузата е нищожна.

Излага се, че на 18.06.2018г. от държавна приемателна комисия е съставен Протокол за установяване на годността на ползване на строеж „Улични водопроводи ф110, ПЕВП с обща дължина от 567 м., по плана на СО „Ваялар”, гр. Варна”, а на 20.06.2018 г. от ДНСК-гр. Варна било издадено Разрешение за ползване на строеж за водопровода.

Изложени са твърдения, че изграденият водопровод попада върху терен публична общинска собственост и съгласно чл. 19, т. 4, б. "а" от Закона за водите, доколкото съставлява водностопанско съоръжение на територията на общината, за което няма твърдения да е налице изключението /да е включено в имуществото на търговски дружества, различни от В и К операторите с държавно и/или общинско участие в капитала, или на сдружения за напояване и които се изграждат със средства или с кредити на търговските дружества или на сдруженията за напояване/ и е част от уличната разпределителна водоснабдителна мрежа в урбанизирана територия, същият е станал публична общинска собственост с издаването на разрешение за ползването му на 20.06.2018 г.

Позовавайки се на разпоредбата на чл. 64, ал. 3 от ЗУТ, която предвижда, че проводите и съоръженията на техническата инфраструктура се изграждат, поддържат и ремонтират от и за сметка на държавата, общините или съответните експлоатационни дружества, освен ако в специален закон е предвидено друго, поради което задължение на общината е било да проектира и изгради процесния водопровод, както и че с въвеждането на водопроводното съоръжение в експлоатация ответникът е одобрил предприетата от гражданското дружество работа, свързана с изграждането на водопровода и дължи възстановяване на сторените за това разходи от страна на учредителите на ДЗЗД „Горна Трака - Ваялар”, претендира сума в общ размер на 3 461,10 лева, от които 3 177,16 лева - разходи, свързани с проектирането и изграждането на водопровода, а 283,94 лева - такива,

свързани с учредяване на гражданското дружество.

Претендира, в случай че съдът намери, че дължимото обезщетение обхваща само сумата от 3 177,16 лева, то за остатъка да се приеме, че се дължи на осн. чл. 59, ал. 1 от ЗЗД. Претендира сторените по делото съдебно-деловодни разноски.

В срока по чл. 131 ГПК, ответникът Община Варна е депозирал отговор на исковата молба, с който оспорва иска, като недопустим и неоснователен. Не оспорва, че изграждането на процесния водопровод е било задължение на Община Варна, както и че същия е изграден и е станал публична общинска собственост, но излага, че ищцата, както и другите участници в гражданското дружество, подписвайки двата тристранни договора, са се отказали от правото да предявяват към ответника каквито и да било финансови претенции, свързани с проектирането и изграждането на съоръжението. Оспорва изложеното от ищцата, че посочените клаузи са недействителни. Претендира отхвърляне на иска и присъждане на разноски.

Жалбата, инициирала настоящото въззивно произнасяне, е подадена в срок, от надлежно легитимирана страна, при наличието на правен интерес от обжалване, поради което е допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. Обжалваното решение е валидно постановено в пределите на правораздавателната власт на съда, същото е допустимо, като постановено при наличие на положителните и липса на отрицателните процесуални предпоставки.

По отношение неправилността на първоинстанционния съдебен акт, съобразно разпореждането на чл. 269, ал. 1, изр. второ ГПК, въззивният съд е ограничен от посочените в жалбата оплаквания.

Съдът, след съвкупния анализ на събраните по делото пред първа инстанция доказателства, по вътрешно убеждение и въз основа на закона, достигна до следните изводи от фактическа и правна страна:

По делото не се спори по фактите, като същите са безспорно установени и от приетите по делото писмени доказателства: Ищцата е собственик на ПИ с идентификатор №10135.2723.107, находящ се в местност „Траката“, гр. Варна, ведно с изградената в имота жилищна сграда; 2./ Съдружниците в ДЗЗД „Горна Трака - Ваялар“ са предприели проектиране и изграждане на водопровод в местност „Ваялар“, гр. Варна в изпълнение на подписания с ответника и „ВиК-Варна“ ООД договор за проектиране и изграждане на „улични водопроводи Ф1110 с обща дължина 567 метра по плана на СО „Ваялар“, гр. Варна; Ищцата е съдружник в гражданското дружество и като такъв е сторила твърдените разноски за посочената дейност по вид, стойност и размер от общо 3 461.10 лева, от която сумата в размер на 3 177.16 лева, представлява припадащата ѝ се част като съдружник в ДЗЗД „Горна Трака-Ваялар“ от стойността на направени от съдружниците в гражданското дружество разходи за планиране, проектиране и изграждане на строеж „Улични водопроводи Ф110, ПЕВП с обща дължина от 567 метра, по плана на СО „Ваялар“, гр. Варна, а сумата от 283.94 лева - сторени от ищцата разходи във връзка с горната дейност; Изграденият водопровод попада върху терен публична общинска собственост и е част от уличната разпределителна водоснабдителна мрежа в урбанизирана територия; Изграденият водопровод е в експлоатация към настоящия момент, тъй като има влязло в сила разрешение за ползване.

От Договор за проектиране от 07.12.2016 г., е видно, че по възлагане на Община Варна и ДЗЗД „Горна Трака - Ваялар“, „ВиК-Варна“ ООД е поело задължението да извърши проучването и проектирането за обект - уличен водопровод ф110 ПЕВП по плана на СО „Ваялар“, кв. 65, 177, 178 и 184 гр. Варна с дължина на водопровода 567 метра. Общата цена на проектиране на обекта е в размер на 1 320.66 лева без ДДС, платими единствено от ДЗЗД при предаването на проекта на последния в качеството му на инвеститор. Съгласно чл. 3, ал. 2 от договора, ДЗЗД няма право да предявява към Община Варна каквито и да било финансови претенции във връзка със заплащането на договореното възнаграждение, както и при възникване на допълнителни разходи, които не са били предвидени към момента на подписване на договора.

На 20.06.2017г. е сключен договор за изграждане на „улични водопроводи ф110 с обща дължина 567 метра по плана на СО „Ваялар“, гр. Варна /л. 59/ между Община Варна, в качеството ѝ на възложител, ДЗЗД „Горна Трака - Ваялар“, в качеството му на инвеститор, и „Костадинов 43“ ЕООД, в качеството му на изпълнител. Договорено е по възлагане на ищеца и ответника по делото изпълнителят да изгради процесния уличен водопровод. Приблизителната цена, която следва да бъде заплатена на изпълнителя единствено от ДЗЗД възлиза на 33 630.57 лева без ДДС, съгласно приложената количествено-стойностна сметка. Съгласно чл. 2.5 от договора окончателната стойност на извършената работа се определя в изготвения от изпълнителя акт обр. 19 за извършените СМР, който се приема от ДЗЗД, като длъжник на посочената цена е единствено и само ДЗЗД.

Спорът по делото е правен и се свежда до произнасяне относно възражението на ищеца за нищожност, поради противоречие в закона на посочените разпоредби от двата договора и в тази връзка спорно е дължи ли Община Варна заплащане на изграждането на водопровода, след като е нейна собственост-публична общинска собственост или разходът е за ищецът, който е собственик на ПИ в урбанизирана територия. Респективно приложима ли е в настоящия казус хипотезата на ал.2 на чл. 69 от ЗУТ.

Съгласно чл. 19, т. 4, б. "а" от Закона за водите, доколкото съставлява водностопанско съоръжение на територията на общината, за което няма твърдения да е налице изключението /да е включено в имуществото на търговски дружества, различни от В и К операторите с държавно и/или общинско участие в капитала, или на сдружения за напояване и които се изграждат със средства или с кредити на търговските дружества или на сдруженията за напояване/ водопровода е част от уличната разпределителна водоснабдителна мрежа в урбанизирана територия и е публична общинска собственост.

С оглед направеното от ищеца възражение за нищожност на отделни клаузи от процесните договори поради противоречие със закона, както и ,че предметните правоотношения се базират на правни сделки/ Договор за проектиране от 07.12.2016г. и Договор за изграждане на водопровод от 20.06.2017г./ което, съда дължи произнасяне по императивните норми, уреждащи нищожността на същите, доколкото нищожността произтича пряко от сделката /така в Решение 1/2020г. от 27.04.2022г. по ТД № 1/2020г. на ОСГТК на ВКС/.

Възраженията на въззивника в тази насока настоящия съдебен състав намира за неоснователни по следните съображения.

Както вече беше посочено в настоящото изложение, по делото е установено, че проектирания водопровод е изграден и е в експлоатация. Съгласно разпоредбата на чл. 64, ал. 3 от ЗУТ, водите и съоръженията на техническата инфраструктура се изграждат,

поддържат и ремонтират **от и за сметка на** държавата, **общините** или съответните експлоатационни дружества, освен ако в специален закон е предвидено друго. Следователно налице са елементите на фактическия състав на чл. 61 ал.2 от ЗЗД , а именно – ищеца като част от ДЗЗД е извършил чужда – такава на ответника - работа без пълномощие, предприел е работата уместно, управлявал я е добре ,работата е била предприета и в собствен интерес, поради което има право да получи от Общината връщане на разноските до размера на обогатяването му.

Възражението на въззивника за приложимост на нормата на чл.69 ал.2 от ЗУТ,а именно, че проводите и съоръженията на техническата инфраструктура могат да се изграждат и за сметка на собствениците при условия и по ред, определени с наредба на общинския съвет е направено едва с въззивната жалба. Освен прекрудирано, същото е и неоснователно, доколкото в процеса ответникът нито е твърдял, нито е установил изграждането на канала да е извършено от ищите при условия и по ред на приета за целта от ОбС Варна наредба. Съдът намира, че цитираната разпоредба освен, че е неприложима към настоящия казус, предвид неоспорената собственост на изградения водопровод, не съставлява основание за отпадане на отговорността на ответника към ищите. Възможността предвидена в разпоредбата на чл. 69 от ЗУТ, не може да обоснове извод за липсата на нищожност поради противоречие със закона на чл. 2, ал. 4 и чл. 3, ал. 2 от договора за проектиране от 07.12.2016 г. и чл. 2.5 от договора за СМР на водопровода от 20.06.2017 г., респективно за отпадане на отговорността на ответника за репатриране на сторените от ищеца разноски. Това е така т.к. макар и да е допустимо и трето лице да финансира изграждането на съоръжения на техническата инфраструктура в свой интерес, но в този случай те стават собственост на един от горепосочените субекти, който ще дължи на третото лице обезщетение за изградената инфраструктура, от която ще се ползва. (В този смисъл Решение № 356 от 07.10.2011 г. по гр. д. № 853/2010 г. на IV г. о.).Нещо повече изграждането на водопровод не би могло да стане самостоятелно и по собствена инициатива в случая на ищцата, а само със съдействието на собственика - изготвяне на инвестиционен проект и издаване на отделно разрешение за строеж /предвид факта, че уличния водопровод, представлява отделен строеж – трета категория, в случая собственост на община Варна/, нито отменя задължението на общината в тази насока. Видно от приложените по делото доказателства, ищцата е предприела всички необходими действия за осигуряване достъп на вода до имота си, но поради неизпълнение на вмененото на общината задължение за изграждане и поддържане на водопроводна и канализационна мрежа в посочения участък, където се намира нейния имот, тези техни усилия са останали без резултат.

Съгласно т. 15 от преамбюла на Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23.10.2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите: "Водоснабдяването е услуга от общ интерес, както е посочено и в съобщението на комисията за услугите от общ интерес в Европа". Българското законодателство е предвидило различни субекти, които са собственици са съоръжения за водоснабдяване и отвеждане на отпадни води и пречистването им, респ. са задължени за

изграждане на съоръженията за водоснабдяването. Следователно с неизпълнението на това задължение е нарушено правото на ищите по чл.36 ХОПЕС - достъп до услуги от общ икономически интерес. Ето защо възможността, визирана в чл.69 ал.2 от ЗУТ, създава само право, но не и задължение за имащите интерес от водоснабдяване лица, каквато в случая се явява В. Д..

В заключение, настоящия съдебен състав изцяло споделя извода на първоинстанционния съд за нищожността на клаузите на чл. 2, ал. 4 и чл. 3, ал. 2 от договора за проектиране от 07.12.2016 г. и чл. 2.5 от договора за СМР на водопровода от 20.06.2017 г., на основание чл. 26, ал. 4 вр. ал. 1, предл. първо от ЗЗД, тъй като същите противоречат на правна норма, от чиято диспозиция не е възможно отклонение чрез договаряне, а именно от императивното правило, нормативно регламентирано в разпоредбата на чл. 64, ал. 3 от ЗУТ.

Основателността на главния иск обуславя основателност и на акцесорния такъв за заплащане на законна лихва върху главницата считано от дата на подаване на исковата молба в съда до окончателното изплащане на задължението.

Поради несбъдването на вътрешното процесуално условие, съда не дължи произнасяне по предявения евентуален такъв с правно основание чл. 59 от ЗЗД.

С изложените мотиви, въззивната жалба е неоснователна и като такава следва да бъде отхвърлена, а обжалваното решение като правилно и законосъобразно да бъде потвърдено.

Съвпадането на изводите на двете инстанции не предполага коригиране на решението в частта за присъдените разноски.

С оглед изхода на спора, отправеното искане и представените доказателства, на основание чл.78 ал.1 от ГПК, в полза на въззиваемия, следва да се присъдят направените в настоящото производство разноски в размер на 900.00 лева с ДДС представляващи заплатено възнаграждение за един адвокат.

Водим от гореизложеното, Окръжен съд гр.Варна,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло Решение № 821/13.03.2023г. по гр.д. № 7685/2022г. на ВРС,9св.

ОСЪЖДА Община Варна, бул. „Осми приморски полк“, № 43, представлявана от Кмета **ДА ЗАПЛАТИ** на В. Г. Д., ЕГН ***** сумата от **900.00/деветстотин /лева с ДДС**, представляваща сторени във въззивното производство разноски на основание чл.78 ал.1 от ГПК.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____